



ԱԶԳՅԻՆ ՇՈՂՈՎ

Կառավարության հրաժարականի դաշանը եւ վարչապետի արձագանքը

Երեկ ԱԺ-ում 337 խմբակցության անուսից հարցադրմամբ հանդես եկավ դատաւար Արմեն Ռուսասմյանը: Գարգառները, ինչպես եւ 2008-ին 337 նույնասից նախաձեռնությունը, վերաբերում է կառավարությանը անվասահունքում հայտնվելուն: 337 ներկայացուցիչը մասնավորապես ընդգծեց, որ «հենց կառավարության ոչ արեկվաս ֆայլերի հետեւանում» երկրում ահազանում է աղփատությունը, արագադրը, եւ որ «կառավարության ամեն սարի միջինը 1 մլրդ դոլարով մեծացնում է 33 արտաքին դարձը, ինչը այսօր դարձել է շուրջ 4 մլրդ դոլար»: Ու այս ամենից ելնելով՝ Ռուսասմյանը առաջարկեց ԱԺ փոփոխական մեծամասնությանը օժանդակել իրենց, որպեսզի հավաքվի 27 դատաւարական

ստորագրություն՝ դիմելու նախագահ Սարգսյանին՝ ցնցելու կառավարությանը անվասահունքում հայտնվելու հարցը: Հասկանալի է, որ այս առումով ԱԺ-ում 16 հոգով ներկայացված 337-ին, եթե միանա նաեւ խորհրդարանական մյուս ընդդիմադիր «ժառանգությունը»՝ իր 7 դատաւարներով, անհրաժեշտ է ընդամենը 4 ստորագրություն, որոնք կարող են լինել նաեւ անկախ դատաւարական: Ինչպես, սեսնելով, որ այդ դաշանը ԱԺ դաշանում փոքրում է (մեր հաշվարկներով ներկա էր ընդամենը 21 դատաւար), Ռուսասմյանը առաջարկեց ԱԺ նախագահությանը՝ հարցը փեարկության դնել վաղը: ԱԺ նորընտիր նախագահ Սամվել Նիկոյանը խոստացավ՝ «մենք անհրաժեշտ փոքրումը կապահովենք»:

Արդեն երեկոյան՝ Ազգային ժողովում վարչապետի ավանդական ճեղագրույցի ժամանակ Տիգրան Սարգսյանը, անդրադառնալով իր կարիքներին անվասահունքում հայտնվելու 337 նախաձեռնությանը, ասաց. «Դա ֆաղափական ընդդիմության իրավունքն է», այդուհանդերձ՝ վարչապետի խոսքերով՝ «Հայաստանում այսօր իրավիճակն այնպիսին է, որ կառավարությունը հրաժարական տա», մանավանդ որ, կրկին վարչապետի խոսքերով, «կառավարությունը ԱԺ-ում ունի ֆաղափական մեծամասնություն», իսկ առհասարակ՝ «կառավարության հեռաստանը ԱԺ-ում բոլոր երեք կողմից կուսակցություններն են, ու այս առումով, ես կարծում եմ, ոչինչ չի փոխվել», ընդգծեց վարչապետը:

Ն. Ա.

300.000 հայ մանուկ՝ աղփատության, իսկ 27.000-ը ծայրահեղ աղփատության մեջ է

33 վիճակագրական ծառայությունը հրատարակել է «Աղփատություն եւ սոցիալական դասակարգ» ամենամյա զեկույցը, համաձայն որի, Հայաստանում ավելի քան 300.000 երեխա աղփատ է աղփատության մեջ: Թիվը ամբողջ բնակչության 35.8 տոկոսն է կազմում: Ավելի քան 27.000 երեխա ծայրահեղ աղփատ են: Համաձայն զեկույցի՝ 4 եւ ավելի երեխաներ ունեցող ընտանիքներն ամենաաղփատ են: Այս ընտանիքներում աղփատության ընդհանուր մակարդակը մոտավորապես 71 տոկոս է, իսկ ծայրահեղ աղփատության մակարդակը՝ 26.5 տոկոս:

Սոցիալական ծառայության ղեկավարը ասաց, որ աղփատությունը հարցադրման արդյունքում հարցադրված աղփատության ծայրահեղ աղփատության ընտանիքներում աղփատության մակարդակը 26.5 տոկոս է, իսկ ծայրահեղ աղփատության մակարդակը՝ 26.5 տոկոս է, իսկ ծայրահեղ աղփատության մակարդակը՝ 26.5 տոկոս է:

Իսկ երբ «ընտրություն» կոչված հոգեկան ցունամին է մոտենում...

Քաղաքականության նկատմամբ, որպես թատերաբեմի, երբեմն ընդգծված հետաքրքրություն եւ հետաքրքրասիրություն չեն ցուցաբերել: Ոչ այն դասաձուլ, որ այն ինձ անհետաքրքիր էր... Ես, այլ հիմնականում այն, որ խնայել եմ ուղեղն անկանխատեսելի զարկումներում ու կոստան-նոստան գործակիցներով լորձում հարթություններում արքայակերպ ու փորձարկելուց... Քաղաքականությունը, առանձնապես հայաստանյան, ինձ՝ սովորական մահկանացուիս, միշտ էլ ներկայացել է մոլոր-մոլոր սեյսմոլոգիալ աշխարհային խաղալու հանգույն... Որպեսզի մեկնարկի նոստա հոսաս հաս կամ ծանր դրսևալեն չհնչի, հիշեմ. սարիներ առաջ ռուսական հեռուստատեսության համահայտ «Կինոճանապարհորդություններ

ակումբի» համահայտ Սենկեյտիչը Նիդերլանդներում, արտաքին արհեստակրաս նկարագրով, ինչ որ գիտահետազոտական կառույցում աշխատող սարեց մի կնոջից փորձեց ձեռն, թե որհանով է նա սեղակ իր երկրի իշխող, կառավարող օղակներից: Կինը Ես հանգիստ, փչ էլ զարմացած դատասխանեց. «Կնեբեք, իսկ նրան գիտե՞ն իմ մասին, նրանք իրենց գործն են անում, ես՝ ինձ»: Հիմա՝ վերջից գամ՝ մեր երկրում էլ նրանք չգիտեն մեր մասին, հե՛չ չգիտեն, մարզայիններին՝ ընդհանրապես, բայց մե՛նք... Սենկ այնպես գիտեմ նրանց՝ օխը որոտով, հարս ու փետով, աներ-փեներկալով... Գիտեմ ոչ որովեսեւ ֆաղափականությունն ու ֆաղափական այրերը (իմ հասուկե՛ն՝ ուղեծիր որոնող սեռակիցներին խնայեմ) մեր

աչի լույսն են կամ աղփատ-ժնջում ենք նրանցով, այլ որովհետեւ դաժան ու ծանր ենք աղփատ, որովհետեւ միշտ ու մեկն են հասկանում ենք, «Դեղնար աղբյուրի» Վարդի ղեկ, որ... մի ողջ կյանք՝ ջանք-հավես-հավասարուն գիտերն զուր անցավ... Չուր անցավ՝ զոնե կեցության արժանադասիվ միմիմումն աղափած ենք սեսնելու, մարդկային հարաբերություններում, ֆո չափա-միջներով, մարդ մնալու իմաստով... Սա՛ էլ վերեւերին, հասկանալի բան չեն ասում, նրանց հասկացած «մարդկային հարաբերությունները» իմ ակնարկածի հետ աղբյուր անգամ չունեն... Քաղաքականությունը մեր... «սիրելան» է դարձել, որովհետեւ ձի գեղամուկ է, զայրույթ վեկտորելու թիրախ, դեռ կանգուն լինելը ինքի ֆեզ համար

հաստատություն... կախիչ, հացիվի ու բանիվի ճամբարականություն լիլալ... Ավարայր... Իսկ հիմա, երբ «ընտրություն» կոչված հոգեկան ցունամին է մոտենում, ֆաղափականությունից խոսելը նմանվում է անհույս փրկողակ փնտրելուն, հիշեցնելուն, որ... էնեհե՛ն, մենք էլ այստեղ ենք... Բայց այդ դարազայում... աշխարհ սեսած ձայերն անգամ, ափ են փնտրում... Այսինքն՝ նախադաս փնտրած-գսած են լինում... Տիրերանգ էր... Կենսախիղ կլիներ, եթե եկողը... ցունամին չլինեք, մենք էլ այն իրենց, անցավ՝ ֆաղափարիթ հատեմ-միդեղանոցի այն կնոջ սասձ՝ ամենքս մեր գործն անեմք... ԼԵՆԱ ՆՈՒՄԵՐՅԱՆ Գործիչ

«Վիվասել-ՄՏՍ»-ի եւ BirthLink-ի համատեղ նախագիծը Երևանի մարզում

Արդիական բժշկական սարքավորումներ նորածինների համար

Ինչպես տեղեկացանք «Վիվասել-ՄՏՍ»-ից, ընկերությունը BirthLink ԴԿ հետ համատեղ շարունակում է նորածինների խնամքի բարելավմանն ուղղված ծրագիրը: Այս անգամ ընկերության գլխավոր սնօրեն Ռալֆ Յիրիկյանը այցելել է Գյումրիի Ավստրիական մանկական հիվանդանոց: Հիվանդանոցին սրամադրվել են ինտենսիվ թերապիայի ինկուբատոր, CPAP համակարգ եւ այլ սեխմիկական սարքավորումներ, ինչը բժշկական անձնակազմին թույլ կտա հիվանդ նորածինների խնամքն ապահովել արդիական սարքավորումներով:



Մեծ Բրիտանիան: Որպես կորորաշիվ դատաւարանասու կազմակերպություն, որը մեր երկրի կենսական նշանակություն ունեցող ոլորտների զարգացումը միշտ պահել է ուսադրության կենտրոնում, «Վիվասել-ՄՏՍ»-ը չէր կարող անսարքեր մնալ նման անհանգստացնող վիճակագրության հանդեպ», ասել է «Վիվասել-ՄՏՍ»-ի գլխավոր սնօրեն Ռալֆ Յիրիկյանը: «Մենք չէինք կարող ուղղակի դիտորդի դերում լինել եւ սկսեցինք համագործակցել BirthLink ԴԿ-ի հետ: Մենք եւս մեկ անգամ ապացուցեցինք, որ հավասար եւ խնդիրն հետեւողական մոտեցումը անդամաձուր դրական արդյունք են տալիս: Այսօր արդեն մասնագետ-

ներն արձանագրում են դրական միտում. Հայաստանում նորածնային մահացության ցուցանիշն էականորեն կրճատվել է՝ այս ծրագրի օրգանակներում ծննդատներին սրամադրած սարքավորումների եւ բուժանձնակազմի համար կազմակերպված դասընթացների շնորհիվ: Շուտով մենք կունենանք դատաւարական սլյալներ եւ կկարողանանք ավելի հստակ վիճակագրություններ կազմակերպել», ավելացրել է ընկերության գլխավոր սնօրենը: Երևանի մարզի յոթ ծննդատներում ամեն տարի գրանցվում է շուրջ 40000 ծնունդ: Գյումրիի Ավստրիական մանկական հիվանդանոցը նորածիններ է ընդունում

ողջ սարածառչանից: Երկար ճանապարհ անցնելու եւ մինչեւ Երեւան հասնելու փոխարեն ավելի մոտակա հարմար է մանուկներին տեղափոխել մարզային հիվանդանոց: Այս առումով կարելի է հիվանդանոցն անհրաժեշտ բոլոր սարքավորումներով ապահովել, ինչը թույլ կտա առավելագույն արագությամբ երեխաներին նորածինների մասնագիտացված խնամքը: Սկսած 2010 թ.-ից, համատեղ նախագծի օրգանակներում «Վիվասել-ՄՏՍ»-ն եւ BirthLink ԴԿ-ն աջակցում են Երևանի մարզի հիվանդանոցներին: Ավստրիական մանկական հիվանդանոցին 2010 թ.-ին եւս սրամադրվել է նորածինների խնամքի համար անհրաժեշտ բուժօրինակներ (CPAP շնչառական համակարգ, ինտենսիվ թերապիայի համակարգ, սաֆաղող ներմակներ, հիվանդի ախտորոշման մոնիթորներ, օդափոխիչ եւ այլ սարքավորումներ): Հայաստանում 2009 թ.-ին CPAP համակարգի ներդրումը էական ազդեցություն ունեցավ վաղաժամ ծնված մանուկների կյանքը փրկելու գործում: Վաղաժամ ծնված մանուկների բուժման այս ձեռք վերջին տասնամյակի զարգացումը ընթացում է լայնորեն կիրառվել է Եվրոպայում եւ ԱՄՆ-ում: Այս նախաձեռնության շնորհիվ, Հայաստանում ծնված երեխաները եւս ստանում են անհրաժեշտ աջակցություն:

«Վիվասել-ՄՏՍ»-ի գլխավոր սնօրենը համաձայն Հայաստանում մանկական մահացության մակարդակն ավելի քան չորս անգամ զերազանցում է այնպիսի երկրների սլյալները, ինչպիսիք են ԱՄՆ-ը եւ

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակչության Ի սարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ», ՍՊԸ
Երևան 0010, Հանրապետության 47
e-mail: azg@azg.am
azg2@arminfo.com
www.azg.am
Գլխավոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ՄԵՏԻՏՅԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՆՐ ՅԱԿՈԲՅԱՆ / հեռ. 529221
Հավակալատիր (գովազդ) / հեռ. 582960
Լրագրողների սենեակ / հեռ. 581841
Համակարգչ. ծառայություն / հեռ. 582483
Ընթացող լրատվական ծառայություն / հեռ. 529353
Համակարգչային ծառայություն
«Ազգ» թերթի
Թերթի միջոցով ամբողջական թե մասնակի արտատպումները տրամադրվում են մասնակցի միջոցով, ռադիոհեռուստատեսությանը կամ համացանցով, առանց խմբագրության գրաւոր համաձայնության խոսքի արգելում են համաձայն ՀՀ հեղինակային իրաւունքի մասին օրենքի: Միջոցը չեն գրախօսում ու չեն վերադարձում:
Չ առաջի յորդանոցները գովազդային են, որոնց բովանդակությունը համար խմբագրությունը դատաւարանասուկան չի կրում:
«AZG» Daily NEWSPAPER
Editor-in-chief
H.AVEDIKIAN / phone: 374 10 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 0010

## Արթուր Բաղդասարյանը հանդիպել է իր ֆրանսիացի գործընկերոջը

Աշխատանքային այցով Ֆրանսիայի Գանձապահությունում գտնվող ԱՍԽ ֆարսուդար Արթուր Բաղդասարյանը հանդիպել է ֆրանսիացի իր գործընկերոջ՝ Ֆրանսիայի Ազգային անվտանգության և դաշնակցության խորհրդի գլխավոր ֆարսուդար Ֆրանսուա Դելոնի հետ: Կողմերը երկուստե՛ս շեշտել են, որ հայ-ֆրանսիական բարեկամությունը հիմն է սարքեր ոլորտներում փոխգործակցությանն առավել մեծ թափ հարուցելու համար և այս ամսաշաբաթը ընդգծել են երկու կողմից համագործակցությանը: Պայմանավորվածություն է ձևավորվել մի շարք ոլորտներում համագործակցությունը անվտանգության և դաշնակցության ոլորտներում:

Այցի ժամանակներում Արթուր Բաղդասարյանը հանդիպել է նաև Ֆրանսիայի սրահայտիչի և բնադաշտային զինվորական ծախսերի Սերի Մարիանիի և Օդեստի դեպարտամենտի խորհրդի նախագահ Պասրիկ Դելեյանի հետ: Գանձապահության ընթացքում ֆրանսիացի է հայ-ֆրանսիական համագործակցության խորացմանն առնչվող հարցերի լայն շրջանակ:

Արթուր Բաղդասարյանը հանդիպել է նաև Արեւիկայի ֆրանսիական կրթական հաստատությունների գործակալության գլխավոր տնօրեն Անն Մարի Դելոնի հետ: Երկու երկրների միջև կրթության ոլորտում համագործակցության հետագա խթանմանն առնչվող հարցերի թվում ֆրանսիացի է նաև Գայասուսում ֆրանսիական լիցենզիայի հիմնադրամը վերաբերող հարցեր:

## «Մարդ ու կին՝ նույն հասցին»

ԵԱԳ Միսակի խմբի ամերիկացի նախկին համաձայնագրի, հիմա էլ Արթուրյանում ԱՄՆ-ի Կառնեյ Երկայնակներում կոչված Մեթյու Բրայզան ֆանիցս է իր անդամների կամ անընդմեջ հերքվող հայտարարություններով դարաբաղյալ հակամարտության առնչությամբ ջոր ղոհորել: Դեպքում նա կապվելուց հետո էլ Բրայզան համաձայնագրի «փոփոխ» չի ազատվել: ԼԳԳ հարցից հա խոսում է, հա մեկնաբանում:

Գերթական անգամ էլ, ադրբեջանական կայքերի տեղեկացմամբ, Բրայզան հայտարարել է, թե հակամարտության կարգավորման հիմնարար սկզբունքների համաձայնեցումը «լիովին հաղթահարելի խնդիր է»: Ընդ որում, այդ համաձայնության համար կան որոշ «առանձնահատուկ սարքեր, որոնց լուծումը հակամարտության կողմերից փոխադարձ վստահություն է դադարեցնում»: Բրայզան էլ իր հերթին է ակնհայտ դարձել, որ ԵԱԳ Միսակի խմբի համաձայնագրի ջանք չեն խնայում Գայասուսի և Արթուրյանի նախագահների հանդիպում կազմակերպելու համար: Այդ առնչությամբ Բրայզան հույս է հայտնում, թե այդպիսի հանդիպում տեղի կունենա մոտ ապագայում:

Արթուրյանական իրականության սեփական մեկնությունների ու դաշնակցությունների մասով համարյապես մեկնաբանական առիթներ բաց չի թողնում նաև Բրայզայի կինը՝ Չեյնո Բարան-Բրայզան, ասել է թե Բրայզաների ընտանիքի համար այս սարածաբանը առաջին թեմա է: Մասնավորապես, իրենց Բրայզան էլ երկու Բալվան մեկնաբանել է իր նոր գիրքը՝ «Ջաղափարի իսլամում», ադրբեջանցի լրագրողներին տեղեկացնելով, թե գրքում մեկնաբանված է նաև «1918-ին Արթուրյանի դեմոկրատական հանրապետության ստեղծման» որդես մուսուլմանական Արեւելում առաջին փաստը»:

Շահ ուսագրավ դիտարկում է... Արթուրյանը, այն էլ՝ ժողովրդավարական: Ա. Տ.

Ղարաբաղյան գործընթացում հնարավորությունների սարքեր «դաշնակցություն» բացվում ու փակվում են, գործընթացն էլ առաջ չի գնում, բայց մեկ հարցում ամենայն հստակություն արդեն ակնհայտ է. ժամանակն է իրեն իրենց անուններով կոչելու, նշելու բոլոր կոչերի ու հայտարարությունների կոնկրետ հասցեատերերին, ինչպես նաև խստորեն արձագանքելու Եվրոպայի և Եվրոպայի միջադեպերին, որ մարդկային զոհերի դաշնառ են դառնում:

Կարգավորման հիմնարար սկզբունքների համաձայնեցման «ժամանակի» գալուստը գուցա հեռու ձեռնարկվել է առավել լարվող իրավիճակը որևէ կերպ հարթելու համայնական: Բայց չնայած այս ամենին, միջոցառումները թեև փչ-փչ մեծացնում են մտահոգության ու «ֆնտազիայի» չափաբաժինը իրենց հայտարարություններում, սակայն իրական գնահատականները, լավագույն դեպքում, հնչում են կոպիտներով:

Դեկտեմբերին ծագված ԵԱԳ նախարարների խորհրդի 18-րդ նստաշրջանում ավարտվեց, սակայն մինչ այդ արդեն դեկտեմբերի 6-ին անբողջացվեց ամենն, ինչ թերևս նախատեսվել էր ու իրականացրին ԵԱԳ Միսակի խմբի համաձայնագրի երկրներն՝ ի դեմս համաձայնագրի Ռոբերտ Բրադլեյի, Բեռնար Ֆասիեի և Իգոր Պոդոլյի:

Ամենից առաջ, դա խմբի հերթական, բայց ավելի բարձր մակարդակի՝ Ռուսաստանի ԱԳ նախարար Սերգեյ Լավրովի, ԱՄՆ դեսպարտար Դիլարի Զիլմերի, Ֆրանսիայի ԱԳ եվրոպական հարցերով նախարար Ժան Լեոնեսիի, Գայասուսի և Արթուրյանի արտգործնախարարներ Էդվարդ Նալբանդյանի և Էլմար Մամեդյարովի հնգակողմ հայտարարությունն էր, որ արվեց դեկտեմբերի 6-ին Վիլնյուսում:

Նախ, հայտարարությամբ վերահաստատվում է «ղարաբաղյան հակամարտության խաղաղ կարգավորման հասնելու կարելիությունը»: Ռազմատեղադրության ու ռազմական գործողությունների անցնելու հիստորիայի հեղինակ չի նշվում, բայց շեշտվում է, որ Միսակի խմբի համաձայնագրի վերահաստատմամբ՝ «Լեոնեսիի Ղարաբաղի հակամարտության համար ռազմական լուծում չի կարող էլ ՄԱԿ-ի կանոնադրությունը, Գեյլիսկյան եզրափակիչ ակտի սկզբունքներն ու 2009-ին Լ՝Ավիլիայի և 2010-ին Մոսկովայի նախագահների համատեղ հայտարարությամբ նշված սարքեր բոլոր կողմերին ուղի են առաջարկում անցնելու անընդունելի ստատուս փոխելու և հասնելու խաղաղ կարգավորման»:

Պատերազմ վերսկսելու ադրբեջանական «գեղումները» չդադարեցնելով, բայց ամեն ինչի առավել հստակ ու ընդգծված ձեակերպելով հանդերձ՝ հայտարարությունը, որին համաձայնություն ու մասնակցություն ունի նաև Արթուրյանը, նախ շեշտում է, որ բոլորը համաձայնել են «Եվրոպայի բանակցային գործընթացը ԵԱԳ Միսակի խմբի ձեռնարկում...»: Սա էլ նույն Արթուրյանի ուղղված հիշեցումն է, որ ձեռնարկվող փո-

խելու ցանկությունն ու իրողությունները միայն չեն հանդնակում:

Հնգակողմ հայտարարությունը նաև տեղեկացնում է, որ բոլորը համաձայնել են հետագա ջանքերն ուղղել հրադադարի խախտումների հետախուզման մեխանիզմների դեպքում հստակեցնելու ուղղությամբ, նաև ակտիվորեն հայտնելով, թե հիմնարար սկզբունքներն ամբողջացնելու դրվիչան հայտարարության կոչը «կողմերն ունակ չեն զսնվել կատարելու՝ այդ որոշիչ փայլը»:

Այսուհանդերձ, կարծես Գայասուսի ու Արթուրյանի նախագահների հանդիպում, այնուամենայնիվ, նախադասարարվում է, թեև Բալվիցից հնչող մեկնաբանությունները ոչ մի դրական բան չեն կարող խոստանալ: Վիլնյուսյան հայտարարությունը տեղեկաց-

վից սրամագծորեն հակառակ հայտարարություններ են արվում, հարցականի տակ դնելով այդ երկուստե՛ս դաշնակցության ասիճանակարգմամբ բացարձակ դեմքերի իրական մեկնությունը:

Այն ժամանակ, երբ Մամեդյարովը համաձայնում է հնգակողմ հայտարարության մեջ նշվող՝ ԵԱԳ Միսակի խմբի ձեռնարկի անփոփոխելի լինելուն, Արթուրյանի նախագահի աշխատակազմից սարքեր չհնվմիկներ այլ տեսակետներ են հնչեցնում, մասնավորապես, նաև դժգոհելով ԵԱԳ Միսակի խմբի ձեռնարկից, անգամ ֆնտազիայով:

Նույն կերպ, Մամեդյարովը Վիլնյուսում համաձայնում է «ռազմական լուծում» չլինելու ձեռնարկում հայտարարության մեջ այն դեպքում, երբ Արթուրյանից դարաբաղյան թե-

## Մարզայան-Ալիև մոտակա հանդիպում՝ համաձայնագրի կոչով ու Արթուրյանի «բազմագլուխ» դեկլարության աղակողմնորոշված դրսևորումներով



նում է, որ Գայասուսի և Արթուրյանի ԱԳ նախարարները տեղեկացրել են, որ «իրենց նախագահները դաշնառ են հանդիպել մոտակա ապագայում՝ համաձայնագրի երկրներին հովանու ներքո Եվրոպայի իրենց անմիջական երկխոսությունը, վերջին օրերին փորձառությամբ հստակեցնելու, թե ինչպես խաղաղություն, կայունություն ու բարեկեցություն բերեն իրենց ժողովուրդներին»:

### Մամեդյարովի ստորագրածը Ալիևի գրասենյակից «սխալ են հանում»

Ոչ այնքան սրամաքանակ, որքան անհրաժեշտ Եվրոպայում կարելի է դիտել նախագահների մակարդակով հանդիպման դաշնառականությունը, սակայն ադրբեջանական կողմի արձագանքների ֆոնին սարակուսելի է, թե Մամեդյարովը այդ երկրում իրադրված արտգործնախարար է, թե՞ ոչ: Մամեդյարովը, չնայած միանգամից խաղաղ համաձայնագրին անցնելու միտքն առաջ մղելուն, հնգակողմ հայտարարությամբ դաշնառականության մասին խոսել է, նաև ԵԱԳ նախարարական խորհրդում նշել, թե «միջազգային նորմերի օրենսդրական Արթուրյանը դաշնառ է փոխզիջումներին»:

Հստակ է, թե Մամեդյարովի դաշնառմամբ, ինչ է նշանակում «միջազգային նորմերի օրենսդրական» բայց են այնպես, այս ամենն ասվել է ԵԱԳ մասնակից երկրների արտգործնախարարների ներկայությամբ, ասել է թե չի կարող ուսուցողական չարժանանալ այն դեպքում, երբ հենց Բալ-

մայի մասին դաշնակախոսողներից մեկն էլ խոսում է «ադրբեջանական ժողովրդի համբերության բաժակը լցվելու» մասին: Ստացվում է, որ հարեանները նույն տեսակետը չունեն, հասնում են Եվրոպա, ստորագրում սարքեր հայտարարություններ ու դաշնառականություններ մեծելու անգործությամբ, իսկ հենց Արթուրյանից հոխորսանին ու կործ ծեծելը Եվրոպայում է:

Ինչպես ասում են, կողմնորոշվել վերջապես...

### Չայասուսը կողմ է Լավրովի կոչին

Արթուրյանը Գայասուսի աղակառուցողականության մասին է խոսում, Եվրոպայում աղակառուցողական հայտարարություններ ու փայլեր անել: Գայասուսն այդ նույն ժամանակ ողջունում է հակամարտության կարգավորմանն ուղղված ջանքերն ու դրական արձագանքում կոչերին: Վիլնյուսյան հավաքում ՌԴ արտգործնախարար Սերգեյ Լավրովը Գայասուսին և Արթուրյանին կոչ է արել օգտագործել «նախագահ Մեդվեդևի նախաձեռնությամբ վերջին երկու տարիներին Եվրոպայում մշակված առաջարկությունները»:

Մասնավորապես, ինչպես տեղեկացնում է Ինտերֆաքսը, Գայասուսի արտգործնախարար Էդվարդ Նալբանդյանը Լավրովի կոչին դրական է արձագանքել, ողջունելով Մեդվեդևի նախաձեռնությունը անցկացված հանդիպումներում մշակված առաջարկներն օգտագործելու առնչությամբ:

ԱՐԹՄԵՆԻ ՏՐԱՌՄԵԾՈՒՅՄԷՆ

## Orange-ը մեկնարկում է համագործակցություն Վանաձորի մասնաձյուղերի հետ

Orange-ը համագործակցության ծավալում ծրագրել է սկսում ԳՊԵՐ Գյումրու և Վանաձորի մասնաձյուղերի հետ: Համալսարանների հետ կնքված համաձայնագրերի օրենսդրական երկու համալսարանների ուսանողները կկարողանան մասնագիտական դրակազմակերպել Orange-ում, իսկ Orange-ի աշխատակիցները մասնագիտական և վերադասարանական դասընթացներ կիրականացնեն ուսանողների համար:

«Բոլորս էլ գիտենք, որ կարիերայում ամենադժվարն առաջին աշխատանքային փորձն է: Ավելի դժվար է, երբ չես բնակվում մայրաքաղաքում: Երջանիկ եմ սկսել այս համագոր-

ծակցությունը երկու համալսարանների հետ, քանի որ կարծում եմ, որ Գայասուսը ոչ միայն Երևանն է, այլև բոլոր մարզերը՝ մեծ ու փոքր բնակավայրերով, և մարզային ուսանողները մեծ է ունենան նույնպիսի հնարավորություններ, ինչ երևանցիները: Հուսով եմ, որ մեր համագործակցությունը երկարատև ու արդյունավետ կլինի», ասաց Orange Արմենիա ընկերության գլխավոր տնօրեն **Բրուկո Գյուրյան**:

ԳՊԵՐ Վանաձորի մասնաձյուղում նաև տեղի ունեցավ անվճար Wi-Fi անլայն դաշնառման բացումը, որի շնորհիվ բուհի ուսանողներն ու դասախոսները կկարողանան օգտվել

իրենց բուհի ամենամարդաբան վայրում տեղադրված անվճար Orange wi-fi ինտերնետից:

Երկու համալսարանների հետ համագործակցությունն այսօրվա չէր սահմանափակվում: Ընկերությունն իր բարեգործական կառույցի՝ Orange հիմնադրամի միջոցով համալսարաններից յուրաքանչյուրին փոխանցեց մեկ միլիոն դրամ, որը մեծ է հասկացվի արդեն ընթացած 15 ուսանողների ուսման վարձի մարմանը: Ուսանողներն ընթացել են համալսարանների առաջարկով, հիմնվելով երկու հիմնական չափանիշների վրա. ուսանողի ընտանիքի սոցիալական վիճակ և առաջարկություն:

# Հայաստանը՝ Եվրոպայի հասուկ հյուր

2012թ. ամրիկյան հեթանոսական ընտրությունների նախադասարանական ֆրանսիայի նախագահ Ն.Սարկոզիի հրավերով Մարտիկում սկսվեց Եվրոպայի ժողովրդական կուսակցության (European People's Party (EPP)) 20-րդ համաեվրոպական կոնգրեսը: Ինչպես ավելի վաղ հայտնել էր Panorama.am-ը, այս երկօրյա համաժողովին հասուկ հյուրի կարգավիճակով հրավիրված է նաև Հայաստանի նախագահ Սերժ Սարգսյանը:

Ֆրանսիայի նախագահ Սարկոզիի «Ազգային Շարժում Միավորում» կուսակցության, կամ UMP-ի, եւ ԵԺԿ-ի նախագահ Վ.Մարտեանի հովանավորությամբ անցկացվող այս հավաքը, ինչպես ստասկում է, կընդունի «Առաջ սանելով Եվրոպան» փաստաթուղթը, եւ այս առիթով Մարտիկում եւ հրավիրվել նաև ԵՄ Արեւելյան գործընկերության առավել հաջողակ երեք տեսությունների ղեկավարները՝ Սերժ Սարգսյանը, Միխեիլ ՍաակաՎաչիյանը եւ Վլադ Ֆիլասը (Մոլդովա):

Կոնգրեսը մասնակիցների առումով իրոք ներկայացուցչական է՝ Եվրոպական համաձայնագրի նախագահ ժողով Մանուել Բարոզոյից մինչև Գերմանիայի կանցլեր Անգելա Մերկել եւ Իտալիայի նորընտիր վարչապետ Սարլանո Ռախոյ:

Հայաստանի ներկա խորհրդարանում ներկայացված գրեթե բոլոր կուսակցությունները (բացառությամբ Սոցիալիստական ինտեգրացիոնալի անդամ ՅՅԳ-ի) հայտնում են ներկայացրել աջ կենտրոնական կուսակցությունների միավորում հանդիսացող ԵԺԿ-ին անդամակցելու համար, սակայն վերջնական որոշում՝ այս դասի դրությամբ դեռևս չի հրատարակվել:

Ս.թ. մայիսի 10-ին Երևանում վարչապետ Ս.Սարգսյանի հետ հանդիպման ընթացքում ԵԺԿ նախագահ Վ.Մարտեանը դրական էր արտահայտվել 2008-ի ընտրություններից հետո երկիր փառաբանական եւ փառաբանական դաշտի բարեփոխումներին եւ ազատականացմանը ուղղված քայլերը, նշելով, որ «ընտրական օրենսգրքի վերաբերյալ բարեփոխումները խոսքի, միավորումների ազատության նախընտրելի արժանատիքներ են, որ կառավարությունը կամ է դրսևորում այդ բարեփոխումներն իրենց ավարտին հասցնելու հարցում»: Արդեն նոյեմբերի 8-ին՝ դիմելով ԵԺԿ փառաբանական ասամբլեային Բյուրեղում վարչապետ Ս.Սարգսյանը խոսել էր Հայաստանում հայտարարված արժեքների եւ օսմանյան ու խորհրդային կայսրությունների թողած իրականության միջուկ առկա սարքերությունների մասին, հույս հայտնելով, որ Եվրոպայի օգնությամբ Հայաստանը կարող է հաղթահարել այդ անդունդը նույնպես:

Արդյունքում՝ ԵՄ-ի հետ սնեստական եւ փառաբանական ինտեգրումն առավել զարգացնելու ռազմավարության մասին բարձրաձայնող երկրի նախագահ Սերժ Սարգսյանը մասնակցում է համաեվրոպական հիմնական փառաբանական կուսակցության համագումարին, իսկ այսօր ներկայացված է դիմելու առաձայն ելույթով:

Վերջերս Մոսկվայում «Էկստր» հրատարակչությունը լույս է ընծայել Կարլ Մարքսի «Կառլսադալ»-ի երեք հատորների նորագույն տպագրությունը, գիտական նոր աղյուսակով, բնագրի օգնությամբ եւ հարուստ հավելվածներով: Այս հրատարակչությունն առաջինն է խորհրդային Միության փլուզումից հետո եւ նախապատրաստված է նրանով, որ, ի տարբերություն հիշյալ ժամանակաշրջանի շուրջ 70-ամյա ստանդարտ հրատարակչությունների, այստեղ, բուն «Կառլսադալ»-ից բացի, տեղ են գտել նաև հեղինակի տարբեր ժամանակների սնեստագիտական ձեռագրերն ու երկերը, եւ Մարքսի առաջ ու հետո արած հեղինակների աշխատություններն ու նախնականները կառված «Կառլսադալ»-ում ֆունկցիոնալ շարքեր են հետ:

Վերջին տարազայի շարքերը ներկա «Կառլսադալ»-ը դիտարկվում է ոչ վերջին տասնամյակների փառաբանական մասնակցությունը՝ իբրև սխալաբան ելակետ կամ վերջնական, որից մեկնում ու ուրիշ

ղեկավարել էր, որ 20-30-ական թվականներին Հայաստանում գործող սնեստագիտական Թադեոս Ավդալբեգյանի երկերում լրացվել են «Կառլսադալ»-ում թերի մնացած Մարքսի կազմած սխեմաները եւ մարքսիստական վերահարության թերի մնացած այստեղ նշված է այնպիսի մակարդակով, ինչպես ուսմանի գիտակարգերից էջերը:

Հարողոված տեղեկությունները դարձել էին կատարյալ հայտնություն, որովհետեւ համընդհանուր տարածված կարծիք կար, որ անավարտ սխեմաներն այդպես էլ մնացել են անավարտ: Մանավանդ հայտնի է, որ լրացված սխեմաների աղյուսակում որոնումները Մարքսի ձեռագրերում սկսվել էին դեռևս Էնգելսից, իսկ լրացման բոլոր փորձերը խոստովանում սնեստագիտների կողմից հանգեցրել էին սոսկ այլապես շեղումների: Ել չենք ասում վերահարության ընդհանուր թերի մնացած սխեման մասին հայտնությունը, որ հասկանալի դասաձայնե-

մաններում, անհասկանալի իրազորմամբ:

Այսպիսի ցուցանիշներով օժտված չէ ուրիշ ոչ մի թարգմանություն նշված երկուսից բացի:

Բայց հայերեն «Կառլսադալ»-ը գերազանցում է իր ընդերքերը երկվորակից թարգմանության գիտական նախադրյալներով՝ սկսած թարգմանիչ մասնագիտական մակարդակից եւ, ի տարբերություն ընդերքերի թարգմանությունը, որ կատարված է Կառլսադալի խմբագրած ժողովրդական հրատարակչությունից՝ հայերենը թարգմանված է Էնգելսի գիտական՝ ավելի բարդ խմբագրությունից:

Ահա այս լրացուցիչ դասաձայններով հայերեն «Կառլսադալ»-ն իրոք դառնում է եզակի:

Սակայն հայերիս համար հիշյալ ցուցանիշներից ավելի, կարեւորագույնը՝ ազգային գիտամշակույթի դարակազմիկ նախնական դասընթաց էր, եւ դժվար է մասնագետը այլ օրինակ, որ մեկ անգամից մի ֆանի գիտա-

նեզրկում, արճոնագիր, բաժնետեր, մեծամուրհակ, զուտ հայերեն բաներ են: Այսպիսի տեղեկությունները «Կառլսադալ»-ում հազարների է հասնում: Բացի դրանից՝ որոշ տեղեկություններ գործածության մեջ մնան շուրջակալան հարաբերությունների անցնելուց հետո, ինչպիսիք՝ депозит, инвестиция եւ այլք, հայերեն թարգմանվել էին դեռևս «Կառլսադալ»-ում:

Ավդալբեգյանի շարքերը թարգմանվեցին նաև Մարքսի՝ տարբեր հեղինակներից մեջ բերած հազարավոր հավելվածները, ինչ ու նոր լեզուներից կատարված, զարմանալի հնարաններով հայոց բառ ու բանի մեջից կցվեցին բնագրին համարժեք արտահայտություններ եւ գերմաներեն կենդանի լեզվի համարադասարան իդեոմներ, իսկ գերմանական գրականության արձակ եւ չափածո մուտքերից ոմամբ մասնավորապես Շեքսպիրն ու Սոֆոկլեսը, գերադասելի են «Կառլսադալ»-ում դրված

# Բացահայտված արդարություն

հանգում էին էմիգրոն հեղինակները, այլ միանգամայն նորովի՝ իր էվոլյուցիոն զարգացման դիտարկումից, որպես նախնական ու կատարյալագործան ենթակա խնդիրների մի կարեւոր օղակ սնեստագիտական մեթոդաբանության համընդհանուր միջավայրում:

Նշված հանգամանքը սույն հրատարակչության անկախ զգեստական արձանագրում է:

Մեզ՝ հայերիս համար նոր տպագրությունում ուրախալի է նրանով, որ այստեղ գիտականներ Տուգան-Բարանովսկու, Բոգդանովի, Կոնդրասեի, Սլոնիմսկու, Բուսիպայանի, Գերցենեցեռնի, Սլոնցկու, Խարաբովի, Բոնսկեիչի, Սորվինի, Մաեւսկու եւ այլոց կողմից ամենամեծ շեղ՝ մի առանձին գլուխ (ինչպես ոչ մի այլ հեղինակի), հասկացված է մեր հայրենակից Թադեոս Ավդալբեգյանի սնեստագիտական ժառանգությունը: Դեռևս առաջին հատորի վերջում հրատարակչության կազմող եւ գիտական վաստակագր խմբագիր Պ. Ն. Կյուլիկինը հայտարարում է, որ «Երկրորդ հատորի նյութն առնչվող՝ Ռիկարդոյի, Կենեի աշխատությունների շարքում ներառված է սաղանդավոր սնեստագիտական «Կառլսադալ»-ի հայերեն միանգամայն թարգմանիչ Թադեոս Ավդալբեգյանի ակնարկների ընթացում, որոնցում զարգացված են Մարքսի հասարակական վերահարության սխեմաները»:

Եվ ահա երկրորդ հատորի 1/7-րդ մասը՝ 1197 էջերից 170-ը, «Վերադարձված անուններ» ռուբրիկայով, լուսանկարով եւ անձնական ստորագրությամբ (դարձյալ ինչպես ոչ մի այլ հեղինակի), նվիրված են Ավդալբեգյանի վերահարության թերի մնացած ակնարկներին, վերահարության սանյակ սխեմաներին, սնեստագիտական երկերի գրախոսականներին եւ հանրագիտարանի համար գրված ինքնակենսագրությանը՝ լրացված հետագա սվյալներով:

Ինչո՞վ բացատրել այսպիսի անսխալաբան մասնավոր շեղ հասկացնելու հանգամանքը: Խորհրդային կարգերի փառաբանական դասաձայնից հետո ներկայիս ռուսական եւ միջազգային մարքսիզմի համադասարան մարմիններին տեղի տալ արդյունք միմիայն դասընթացում էր, որ 20-30-ական թվականներին Հայաստանում գործող սնեստագիտական Թադեոս Ավդալբեգյանի երկերում լրացվել են «Կառլսադալ»-ում թերի մնացած Մարքսի կազմած սխեմաները եւ մարքսիստական վերահարության թերի մնացած այստեղ նշված է այնպիսի մակարդակով, ինչպես ուսմանի գիտակարգերից էջերը:

րով մասնված էր եղել երկարատև լռության:

Ահա այս իրողությունները համարադասարան ֆունկցիոններից հետո սկզբից արձագանքվեցին միջազգային մեծ հեղինակություն վայելող հիմնարկների մասնավորապես Գերմանիայի MEGA (Marx-Engels Gesamtausgabe) ակադեմիական հրատարակչության մեջ, այնուհետեւ Ճապոնիայում գործող մարքսիստական կազմակերպություններից մեկի տարբերական հրատարակչության մեջ եւ այլուր, որոնք, ի վերջո հանգեցրին Ավդալբեգյանի սնեստագիտական վաստակի արձանագրում ամենամեծ շեղ՝ մի առանձին գլուխ (ինչպես ոչ մի այլ հեղինակի), հասկացված է մեր հայրենակից Թադեոս Ավդալբեգյանի սնեստագիտական ժառանգությունը: Դեռևս առաջին հատորի վերջում հրատարակչության կազմող եւ գիտական վաստակագր խմբագիր Պ. Ն. Կյուլիկինը հայտարարում է, որ «Երկրորդ հատորի նյութն առնչվող՝ Ռիկարդոյի, Կենեի աշխատությունների շարքում ներառված է սաղանդավոր սնեստագիտական «Կառլսադալ»-ի հայերեն միանգամայն թարգմանիչ Թադեոս Ավդալբեգյանի ակնարկների ընթացում, որոնցում զարգացված են Մարքսի հասարակական վերահարության սխեմաները»:

Նման դասաձայնում հիշյալ հրատարակչություններին առնչվող մասնագետների համար դժվար չէր կռահել Ավդալբեգյանի սնեստագիտական թարգմանած հայերեն «Կառլսադալ»-ի առանձնահատուկ գիտական արժեքն՝ ի տարբերություն ցածր լեզուներով կատարված թարգմանությունների, բայց դեռևս անհայտ է եղել վերջինիս նաև թարգմանական եզակի լինելը: Պատահական չէ, որ Պ. Ն. Կյուլիկինի վերաբերյալ հայտարարության մեջ թարգմանիչ մասին խոսելիս հասուկ էր ցեղական է «միանձնյա» բառը, որովհետեւ համաձայն «Կառլսադալ»-ի թարգմանությունների դասաձայնի սվյալների՝ այս խնդրի իրագործման համար այլ լեզուներով, միավորվել են խմբեր ու հիմնարկներ, ներգրավվել են մասնագետներ ու խորհրդատուներ տարբեր բնագավառներից, եւ հանկարծ դարձվել է, որ աշխարհիս ավելի քան 50 լեզուներով կատարված թարգմանություններից միայն շեղումներն ու հայերեն ունեն՝ ա) գերմաներեն բնագրից կատարված, բ) ամբողջական՝ 3 հատոր, 4 գիրք «Կառլսադալ»-ի, գ) անդրամիկ թարգմանություն, դ) միանձնյա թարգմանիչ, այսինքն՝ մասնավորապես արդյունք միմիայն դասընթացում էր, որ 20-30-ական թվականներին Հայաստանում գործող սնեստագիտական Թադեոս Ավդալբեգյանի երկերում լրացվել են «Կառլսադալ»-ում թերի մնացած Մարքսի կազմած սխեմաները եւ մարքսիստական վերահարության թերի մնացած այստեղ նշված է այնպիսի մակարդակով, ինչպես ուսմանի գիտակարգերից էջերը:



Թադեոս Ավդալբեգյան

կարգերի՝ սնեստագիտության, հասարակագիտության, դասագիտության, փիլիսոփայության, փառագիտության եւ այլոց ուղղակի թռիչքի մասնակցությունը խթանող էր, որ մասնավորապես մայրենի լեզվի օգտագործման դեր կատարած լինի, ինչպես «Կառլսադալ»-ի հայացումը: Առանց չափազանցություն հենց այս առիթով կերտվեց հայերեն գիտական լեզու, ստեղծվեց համակարգված սնեստագիտական տեղեկատվություն եւ անցկացվեց տեղեկատվական ռեֆորմ, այն դեռևս «Կառլսադալ»-ի բնագրի՝ գերմաներենի հիմքի վրա:

Ավդալբեգյանի կազմած սնեստագիտական տեղեկատվության բառարանը, որի ակունքը «Կառլսադալ»-ն էր, դարձանակում է մոտ 30 000 բառ ու արտահայտություն, եւ կարեւոր է, որ, ի տարբերություն այլ ազգերի, որոնք, չունենալով սեփական լեզվով սնեստագիտական տեղեկատվություն, ստիպված օգտվում են համաեվրոպական տեղեկատվությունից, հայերն ունեն մայրենի լեզվով սնեստագիտական ընդհանուր տեղեկատվություն: Օրինակ՝ ռուսերեն ֆերմիցատ, дивидент, экс-проприация, патент, акционер, соло-вексель տեղեկատվություն ոչ մեկը ռուսերեն բառ չէ, այնինչ նշված հասկացությունների հայերեն տեղեկատվությունը՝ հավասարապես, Կառլսադալ, արճոնագիր, բաժնետեր, մեծամուրհակ, զուտ հայերեն բաներ են: Այսպիսի տեղեկությունները «Կառլսադալ»-ում հազարների է հասնում: Բացի դրանից՝ որոշ տեղեկություններ գործածության մեջ մնան շուրջակալան հարաբերությունների անցնելուց հետո, ինչպիսիք՝ депозит, инвестиция եւ այլք, հայերեն թարգմանվել էին դեռևս «Կառլսադալ»-ում:

Ավդալբեգյանի թարգմանությունը, քան բուն երկերում:

Թարգմանիչն իր առջեւ ծառայած խնդիրը բնութագրել է հետևյալ խոսքերով.

**«Հինգերորդ դարից հետո դեռ երբեք հայ թարգմանչական գրականության հանդեպ այսպիսի հսկայական ու վիթխարի խնդիր չէր դրված»**, իրավացիորեն գրել է նա:

Այսօր մեզ հայտնի է, որ հինգերորդ դարից, այսինքն՝ հայերեն գրերի գլուխ ժամանակաշրջանից սկսած «Կառլսադալ»-ը հայերեն լեզվով երբեք գրված գրերից լավագույններից է, ինչպես ժամանակին դասակարգվող ասվել է՝ «հայերեն «Կառլսադալ»-ը հայերենի կառլսադալ է», որով եւ մարմնավորվել է հայերեն գիտական գրականության թարգմանության գլուխգործոցը, կազմելով մի սխեմայի տառապահ հոգեւոր եւ գեղարվեստական թարգմանական գլուխգործոցների հետ.

**Ասվածառույց, Շեքսպիր ու «Կառլսադալ»:**

Հետեւապես յուրաքանչյուր հայ ընթերցողի գրադարակում «Կառլսադալ»-ը ղեկ է ունենալ իր արժանավոր շեղ ուղից հայոց լեզվի նմուշահաս զանազան, անկախ մարքսիզմի նկատմամբ եղած վերաբերմունքի, ինչպես հայերեն Ասվածառույցը՝ անկախ հավասարալ լինել կամ չլինելուց:

Առիթը դասեղ է, որ Ավդալբեգյանի դասաձայնսնեստագիտական մեծարժեք երկերը, որոնք վերաբերում են Հայաստանի, Պարսկաստանի, Տարսկաստանի, Մերձավոր Արեւելի երկրների աշխարհավարձերի, հարկերի, արձանակում ու անարժ գույքի գների հարցերին եւ ժամանակագրորեն ընդգրկում են V-XIX դդ. սվյալ ժամանակաշրջանը, թարգմանվեց օտար լեզուներով եւ դառնան միջազգային գիտական հանրության սեփականությունը:

Այս հարցով հրավիրում ենք ՀՀ ԳԱ նախագահության եւ Տնտեսագիտության ինստիտուտի գործուն անդամները:

Բացահայտված արդարությունը ղեկ է Կարմանակի իր հաղթարձակով:

Խմբ. կողմից. **Հիշեցնենք, որ Թ. Ավդալբեգյանն էլ 1937 թ.-ին զոհ գնաց Ստալին-Բերիա դաշինքի մահապաշտին:**

Ա. ՄԱՐԿՈՍՅԱՆ, Մոսկվա





## ԲԵՅՐՈՒԹ

### «Փթիթ» մանկադասանեկան դարբերաքերի 3-րդ համարը

Բեյրութում լույս տեսնող «Փթիթ» մանկադասանեկան դարբերականը 3-րդ համարն է թողարկել: Ինչպես նախորդ երկուսը, այս վերջինն էլ բովանդակությամբ հագեցած, գունավոր, գրավիչ տպագրություններով երեխաների հետաքրքրությունը բարձր հրատարակություն է:

«Փթիթ» առաջադրանքները միջին կլանող, հնարամտություն դասանող է աշխուժություն առաջացնող հասկանիչներ ունեն, դրանց մեջ անդաման մի անակնկալ, մտություններ կան. մեկ անգամից դասախանութի ուղղությունը ավելի է սրում հետաքրքրությունը: Սա վերաբերում է հասկանալի խաղ-վարժություններին՝ բառային և թվային, որոնք զարգացնում են երեխայի լեզվական և մաթեմատիկական ունակությունները, սրամտությունը: Ընթերցանության սեփական ուժազրավ են բովանդակությամբ և ուսանելի, դաստիարակիչ նշանակությամբ, գեղեցիկ ձևավորումը ավելի է նպաստում, ընթերցումը ավելի հաճելի դարձնում: Միջինակարգում, որդես կանոն, վերացված է, անընդհատ փոփոխություն-սարբերություններ կան, խաղ-վարժություն, սեփական, հանելուկ-առաջադրանք-խորհուրդներ, խաչքառեր՝ մեկը մյուսին հաջորդող: Իսկապես այսօրվա երեխայի դասանողներին համադասախանող, նրանց զբաղեցնող ձևեր-մեթոդներ են ընտրել խմբագրության դասախան:



ճանաչումը՝ Վերջինն է Կարո Արահանյանները: Գովելի է նաև հեղինակների և ժողովրդի մեծ շնորհակալություններ Կարո Խաչերյանի, Սմբատ Ղազարյանի և մյուսների կատարած աշխատանքը, որով լիովին բավարարում են իրենց առաջադրած խնդիրները՝ փորձել ժամանակը դարձնել երեխային, ֆազայելել ընթերցասիրությունը, բարոյական դասանումներ փոխանցել սեփական միջոցով, հայերենի բառապաշարը հարստացնել, մշակել սրամտությունը՝ լեզվական և թվաբանական խաղերի միջոցով:

«Փթիթը» իր վերջին էջերում տեղեկացնում է սփյուռքահայ մանկադասանեկան այլ դարբերականների («Նոր կեանք», «Կուռ») լույս ընծայման մասին:

Մ. Բ.

### «Նարեկացի» ժողովագարանների համույթի մեծ համերգը՝ այսօր

Այսօր Գրայա Դավիթյանի անվան դասանակական թատրոնի ղեկավար Դավիթյանի Գրայանի «Նարեկացի» ժողովագարանների համույթի այս արված ամենամեծ մենահամերգը: Համույթը կներկայանա բեմական մոր հանդերձանով, մոր ու ուսուցիչի՝ յուրօրինակ մեկնաբանություններով, մշակումներով ու որդեգրումներով հագեցած համերգային ծրագրով: Համերգի ընթացքում ներկայացվող բոլոր ստեղծագործությունները կմեկնաբանի ազգագրագետ Արուսյակ Սահակյանը: 2008 թ.-ից՝ հիմնադրման օրվանից, համույթի գեղարվեստական ղեկավարն է անվանի թատերադրամի խմբավար Հովհի Սահակյանը, ով թատերադրամի և նվագախմբի ղեկավարի որակավորում է ստացել Երևանի



Կոմիտասի անվան ղեկավար Կոնստանտին Գրայանը: Համույթի յուրօրինակ ելույթին «Ազգը» կանդիդատն առաջիկայում:

Մ. ՄԱԿԱՐՅԱՆ

### Գիսաժողով՝ նվիրված Վահանավանի հիմնադրման 1100-ամյակին

Այսօր կմեկնարկի ՀՀ մշակույթի նախարարության «Պատմամշակութային արժեքների պահպանման և հասանելիության միջավայրի դաշնային ծրագրի կազմակերպման» ՊԱԿ-ի կազմակերպած երկօրյա գիսաժողովը, որը նվիրված է Վահանավանի հիմնադրման 1100-ամյակին: Գիսաժողովը տեղի կունենա ՀՀ ՊԱԿ Հնամշակութային և ազգագրության ինստիտուտի դահլիճում: Մ.



- Արդիի 20-ին տեղի ունեցավ ցուցահանդես, որտեղ ներկայացված էր նաև Ձեր գեղանկարչական շարքը, յուրահանչյուր ցուցադրում իր խորհուրդն ու նշանակությունը ունի, ինչ՞ով էր դասանակավորված այս ցուցադրումը:

- Ցուցահանդեսը կոչվում էր «Դիմանկար տեղում», մասնակցում էին 6 գեղանկարիչ, որոնցից յուրահանչյուր յուրովի մոտեցում ուներ դիմանկար ասվածին: Տարբեր բնավորություններ, որոնցից յուրահանչյուրն իր ուրույն մտածողությունն ուներ: Նույն բնույթի վեց տարբեր մեկնաբանություններ, եւ երեւի թե հաջողված փորձ էր եւ գեղեցիկ

բեմը, եւ սիրում են ձմռանը նկարել, որովհետեւ ձմռան լույսը իր արծաթափայլությամբ անասելի ձգող է եւ գրավիչ, ձմռանը անսահման խաղաղություն կա, սիրում են խաղաղության մեջ նկարել, իսկ դժվարություններ լինում են, երբ խանգարված եւ կամ ինչ-որ բան ֆո ուզածի դեպքի լինում:

- Դուք որդես աշխատելով ընտրում եք անդադար աշխատելը, թե՞ ներհանգանգ անհրաժեշտ է:

- Անընդհատ աշխատելը: Դե, ներհանգանգ իհարկե լինում է, բայց եւ կարեւորում են աշխատասիրությունը, ամեն օր գրեթե աշխատում են: Գիտենք չեն նկարում, էլեկտրական լույսը խաթարիկ է, իհարկե գրաֆիկա-

նկարել որեւէ ջազային երաժշտություն, ինչ գույներով կդասակերտ...

- Իմ գերադասած գույները որդես եղիսիսն չկան, ցանկացած գույնով էլ նկարում են, իսկ ջազը էնցիսիաների հետ կապված բան է, եւ ջազը կարող են համեմատել էֆտորտոնիզմի հետ, եւ իմ ճանադարի ընթացքում էֆտորտոնիզմից եկա ինչ-որ բանի, երբ ամեն ինչ շարժման մեջ է, ինձ հանգիստ վիճակի է բերում դասական երաժշտությունը, սակայն ջազ էլ են սիրում, մորս երգն էլ են սիրում, ինձ համար երաժշտությունը դարձադես կենսակերպ է...

- Ինչ՞ի՞նք եք հավատում եւ ի՞նչն է Ձեզ անհանգստացնում:

- Ամեն ինչին էլ հավատում են:

## Բարձր արվեստին առնչվելուց հետո դեմք է դուրս գաս առավել դայնդառացած ու մաքրված

Տարգազույց գեղանկարիչ Խաչիկ Տարությունյանի հետ

սացվեց: Ես ավելի հակված եմ գեղանկարի դասական մտածողությանը: Գեղանկարչական խնդիրների լուծում չկար, այլ կար կերպարի մեկնաբանություն, կերպարի բացահայտում: Դիմանկարը մոտեցման յուրահանգանգ ունի իր մեջ: Երբ ես ելույթայում էի, այնտեղ արհեստավարժ կերպով սոցոնալիստական դիմանկարներ էի անում, որովհետեւ ինձ մոտ սոցոնալիստական դրոյրը լայն լավ «մասած» է, այդ ոճը գնահատելի էր էնտեղ: Հիմա ինչ որ անհասկանալի բան է կատարվում, ազատություն բարձր լայն է անհարկվում արվեստում, եւ դա այդդես էլ չեն կարողանում հասկանալ: Երբ դու վրձինը կամ մասիցը վերցնում ես, ամենիցապես գերի ես դառնում իմի ֆեզ, կամ երբ սկսում ես մտածել այդ մասին, արդեն զրկվում ես ազատությունից: Զրիստում ասում է՝ երբ դու մտածում ես մեղի մասին, դա էլ է մեղի, այնդես որ ազատության մասին խոսել չի կարող: Կա արհեստավարժություն եւ մասնագիտական հմտություն, որը եւ յուրացրեցի մեր գեղանկարչության երեւելիների՝ Ղուկաս Չուբարյանի եւ Հովհաննես Զարդարյանի մոտ: Հետագայում Վահան Արծրունյանի հետ մտերմությունը ինձ լայն բան սվեց: Հետեւելով Արծրունյանի աշխատելանդին՝ լայն բաներ ինձ մոտ փորձում էի անել, եւ դա կարծում են կայացման եւ իմնահաստատման լավագույն ուղիներից է: Իսկ դիմանկարում արհեստին ու բնավորությունը փոխկապակցված են, ասեմք եթե աչքերը կադույս են, եւ կարող են ամբողջ աչքի հասկանալ կադույս ղեկ, եւ դա շեշտում է նրա բնավորության հիմնական գծերը:



կան գործեր կան, որոնք գիտենք էլ են նկարում, նաեւ գրում են: Ներհանգանգ էլ եթե լինում է, ավելի լավ, կարող են սիրահարված լինել, չնայած սերը խանգարում է նկարելուն, եւ մինչեւ վերջ կամ սիրելի կնոջն են մկիրվում, կամ նկարչությանը:

- Կա՞նք թեմաներ, որ Ձեր գեղանկարչության մեջ առանձնահատուկ տեղ ունեն:

- Իհարկե կան կանայք են. կանայք՝ հրեական մարմնացմանը, կանայք՝ գրուցելիս, ֆայլելիս, եւ նայումսնունքն է ինձ անչափ հետաքրքիր, լայնասիւսկան, գիծը, մեծությունը, անգամ սենսիմենտալությունը նկարչության մեջ, հնարովի աշխատանքն ու իրական կյանքն են սիրում: Այն ինչը լույսի մեջ է. գույնը մի ֆիչ դժվար բան է, մերկելը հեշ է, բայց մասնուցելը՝ դժվար, որ կարմիրը դառնա հոգի, սեր, կադույսը դառնա սեր...

- Չբաղվում եք նաեւ գրականությամբ, որդեսիսն եւ արձակը ինչ տեղ են զբաղեցնում Ձեր կյանքում:

- Իմ էության հետ կադույս ունի, եւ այդդեսիսն են: Էն կուսակույսները, որոնք չեն կարողանում արհեստայել վրձնով, դառնում են որդեսիս կամ արձակ: Ինքս ինձ բացահայտելու ճանադարներ են փնտրում, որը կարող է դառնալ բանաստեղծություն, կամ նովել: Ես գրելուց չեմ մտածում, որ ես բանաստեղծ եմ կամ արձակագիր, բայց նկարիչ լինելու զգացողությունս մի ֆիչ ավելի խիստ է, որովհետեւ ես նկարիչ եմ:

- Ինչ՞ի՞նք եք ունի երաժշտությունը Ձեր ստեղծագործական առօրյայում, եւ եթե փորձեք

Չարին, բարուն, վարին էլ, թռչունին էլ, խաբող կանանց էլ են հավատում, երբեք ոչ մեկի աշխատում են չասել, որ չեն հավատում: Նկարչության մեջ դժվար է աշխատել, որդեսիսն ավելի հեշ է, երբեմն դասանալիս դասակերպել է ստեղծվում, բայց դա դառնում է որդեսիսի բարձրագույն ձեւ, խոսքը գեղեցիկ սիսն է վերաբերում, սոս, որը դիմացիսին կարող է թեւ սալ ու ոգեւորել: Իհարկե չեն սիրում դավաճանությունը, դավաճանությունը խաբել չի, դա հրաժարում է իմի ֆեզից, ամենամանր բանն է: Անհանգստացնում է կանխազգացողությունը, դա վախ զգացողությունն է, որ ինձ վայելեցնում է: Երբ իրականությունը չի համադասախանում ճեմարտությամբ, այս երկուսի հարաբերությունը ինձ անհանգստացնում է, գիտենք չենք չենք ինչի առիթ է սալիս, այդ ժամանակ չեն նկարում: Չեն սիրում նկարչության մեջ սյուրռեալիզմը, ընդունում են որդեսիս ձեւ, մտածելակերպ բայց եւ այդդեսիսն չեն, նկարչությունը չեթեք է բացահայտել, այլ դեմք է դուրս գալիս, գեղանկարչության գործառույթը դասակերպությունն է: Եվ այդ դասակերպ չեթեք է սլաֆներ ունենա դեմի ֆո վերը, ֆո սիրը, ֆո աչքը, լույսը, չեթեքի խանգարի աղբյուրն: Դալիի ցուցահանդեսից հետո երկու ժամ վազ զգացողության մեջ էի, արվեստը չեթեք է բացասական ներգործություն ունենա, բարձր արվեստին առնչվելուց հետո դեմք է դուրս գաս առավել դայնդառացած ու մաքրված: Այնքան սիրում բաներ կան, որ մեր օրերում խաթարվում են: Սարյանի դասերագինն նվիրված կսավորում արվեստն ու ավերվածություններ չեն դասակերպված, այլ ծաղիկներ, ծաղիկների ափսեցուցիչ հեղեղ: Այսօրվա ֆիլմերում էլ հակամարդկային գաղափարներ են գերիշխում, որը ի վերջո սերունդ է դասախանակում, եւ նույն սերունդն դասախանակելու ճանադարին, փառք Աստու, ստեղծվել ու ստեղծվում են հոգը, բարձրաստակ գործեր, օրինակ՝ մեծն Փարաջանովի «Նռան գույնը» ֆիլմը, որը իր դասակերպություններ, թարմությամբ, մորտի մոտ բարձր ճատակ կարող է ձեւավորել արվեստի նկատմամբ...

Տարգազույցը՝ ԿՈՆՍՏԱՆԿ ԳԱԶԱՐՅԱՆ

# Արթուր Աբրահամը կմենամարտի Պաբլո Ֆարիասի հետ

Միջինմարտային կարգում աշխարհի նախկին չեմպիոն Արթուր Աբրահամը ռիմոգ դուրս կգա հունվարի 14-ին: Այդ օրը նա Գերմանիայի Օֆենբուրգ քաղաքում կմենամարտի 23-ամյա արգենտինացի բռնցքամարտիկ Պաբլո Ֆարիասի հետ:

Ինչպես հայտնի է, Արթուր Աբրահամը 2-րդ միջինմարտային կարգում Super Six մրցաշարում անհաջող հանդես գալուց հետո որոշել է կրկին վերադառնալ միջինմարտային կարգ: Այդ գործընթացը ղեկավարում է ասիականաբար սեղի ունենա: Արթուրն ասիականաբար նվազեցնում է անձնական քաշը: Նա մտադիր է մի քանի մենամարտեր անցկացնել մինչև միջինմարտային կարգին հասնելը եւ կրկին ներգրավվել աշխարհի չեմպիոնի տիտղոսի համար մրցավեճին:

«Իմ երկրպագուներին ցանկանում եմ լավ բռնցքամարտեր հրաձգել: Իհարկե, նախորդ դարձումներին հետեւությունների եմ հանգել, մեծ աշխատանք եմ արել սխալներս վերացնելու ուղղությամբ: Այժմ ժամանակն է առաջ գնալ եւ դարձաբար մտնել մենամարտերի: Ցանկանում եմ կրկին նվաճել երկրպագուներին արժեք, իսկ դա համար ղեկավարում է սպորտիչ հաղթանակ տնել: Դեռևս 14-ը ինձ համար նոր հավանական սկիզբ կլինի: Ցանկանում եմ նոր արժեք սկսել վառ հաղթանակով, իսկ հետո արդեն սկսել դայվարն աշխարհի չեմպիոնի տիտղոսին արժանանալու համար», հայտարարել է Արթուր Աբրահամը:

Արգենտինացի բռնցքամարտիկը որոշեց իր մրցումը ռիմոգում 20 մենամարտ է անցկացրել, որից 19-ում հաղթել է: Միակ դարձումները նա կրել է իր վերջին



մենամարտում: Վերջին 3 մենամարտերից երկուսում Ֆարիասը հանդես է եկել կիսամեծ կարգում, իսկ մեկում համարյա 2 կգ-ով զերազանցել է ֆալային այդ կարգի նորման:

Արթուր Աբրահամը 35 մենամարտ է անցկացրել: Դրանցից միայն երեքում է Արթուրը դարձել: Երկար ժամանակ նա որոշեց իր մրցումը ռիմոգում անդադրելի էր:

## «Չենիթն» առաջին անգամ հաղթահարեց խմբային մրցաշարի արգելիքը

4 խմբում ավարտվեց ֆուտբոլի չեմպիոնների լիգայի խմբային մրցաշարը: Մեծ հաջողության հասավ Սանկտ Պետերբուրգի «Չենիթն», որն իր դասում մեծ առաջին անգամ չեմպիոնների լիգայի 1/8 եզրփակիչի ուղեգիր նվաճեց: «Չենիթն» ֆուտբոլիստներն այդ հաջողության համար շատ բանով դարձան են իրենց դարձաբար փոփոխված Մալաֆեյեվին, որը «Պրոսպերի» հետ արագան խաղում իրազեցրեց զորեց ու դարձան անառիկ ղեկավար: Գրանցված գոլազուրկ ոչ ոքին հնարավորություն չունեցեց «Չենիթն» Գ խմբում գրավել 2-րդ տեղը ու արժանանալ ղեկավարը:

Իսկ խմբի հաղթող ճանաչվեց Կիլիսի «Արտեմիս», որը չեմպիոնների լիգայի ընթացիկ խաղարկության հայտնությունն է: Ճիշտ է, ավարտական տուրում «Արտեմիս» սեփական հարկի սակ 0-2 հաշվով զիջեց Դոնեցկի «Շախտյորին», սակայն դա չափանցեց թիմի առաջատարի դիրքը:

Ե խմբի կենտրոնական խաղում Լոնդոնի «Չելսին» սեփական հարկի սակ 3-0 հաշվով առավելության հասնելով խաղանական «Վալենսիայի» նկատմամբ, 11 միավորով գրավեց 1-ին տեղը: Պայմարը կարողանալի նաև գերմանական «Բայերը», որը Բեյլիսիում ոչ ոքի (1-1) ավարտեց հանդիպումը սեղի «Գեմկի» հետ:



Բ խմբում «Արտեմիս» ժամկետից շատ նվաճել էր հաջող փուլի ուղեգիրը, ուստի «Օլիմպիկոսի» հետ արագան խաղում խաղադաշտ էր դուրս բերել 2-րդ կազմը: Գոլերը հաղթեցին 3-1 հաշվով, սակայն այդ հաղթանակը նրանց ոչինչ չհղեց: 2-րդ ուղեգիրը բաժին հասավ ֆրանսիական «Մարսելին», որը իր հյուրընկալվելիս 3-2 հաշվով հաղթեց Դոնսոնդի «Բորուսիային»: Առաջին խաղալիցից հետո դաշտի տեղերը հաղթում էին 2-1 հաշվով, սակայն խաղավերջում ֆրանսիական ակումբը 2 գոլ խփեց եւ տեղերը ուղեգիրը:

Գ խմբում խաղանական «Բարսելոնը» վաղուց էր լուծել թե ուղեգիր, թե 1-ին տեղի հարցը: Թեև ԲԱՏԵ-ի հետ մրցավեճում «Բարսելոնը» «Կամոն Ուոու» մարզադաշտում հանդես եկավ երեսուցյակարգ կազմով, սակայն 4 անդամաստիան գնդակ խփեց մրցակցի դարձաբար: 2-րդ ուղեգիրն էլ ժամկետից շատ նվաճել էր «Միլանը», որը իր հյուրընկալվելիս ոչ ոքի (2-2) խաղադաշտում հաղթեց: Ընդ որում «Միլանը» հաղթում էր 2-0 հաշվով, սակայն խաղի վերջին եւ ավելացված ժամանակում դաշտի տեղերը 2 գոլ խփեցին ու խուսափեցին դարձաբար:

## 132 արվա բանաստեղծություն ղայմանավորված խաղերի համար

Թուրքական «Ֆենեբախչեի» նախագահ Ազիզ Յիլդիրմին 132 արվա ազատագրվում է սղառնում: Նա մեղադրվում է կաշառակերության, ղայմանավորված խաղերի կազմակերպման եւ խաբեության մեջ: Բացի ֆուտբոլային գործունեությունից հետ կաղված մեղադրանքներից, նրան մեղադրում են նաև հանցավոր խմբի կազմակերպման, ճնշման մի քանի հանցագործությունների մեջ:

Ազիզի դատաբանականները դատախազ Մեհմետ Բերկի ղախանցող չափազանցված են համարում, զսնելով, որ նման ղախիժ սահմանում են միայն մի քանի սղառնություն իրագործած անձի նկատմամբ:

Բացի Ազիզ Յիլդիրմինից, կաղամի սակ զսնվող եւս 31 անձի սղառնում են իրենց դատախազին: Նրանք մեղադրվում են թուրքական ֆուտբոլում մեծ աղմուկ բարձրացրած կոռուպցիոն սկանդաղում՝ կաղված ֆուտբոլային հանդիպումների աղմուկի հետ: 93 հոգի էլ դատախազություն են հրավիրվել ցուցմունք սղառն:

## Կարոլին Վոզնյացկո 5-րդ անընդմեջ տիտղոսը

Թեմիսիստիկների համաշխարհային դատակարգման առաջատար Կարոլին Վոզնյացկոն 5-րդ արժեք անընդմեջ ճանաչվել է Դանիայի լավագույն թեմիսիստիկ: Ընթացիկ մրցաշարում նա հաղթող է ճանաչվել 6 մրցաշարում՝ Դուբայում, Ինդիան Ռեյնում, Չարլստոնում, Բրյուսելում, Կոմենիստներում եւ Նյու Յեյքնում: Բացի այդ, Վոզնյացկոն 2-րդ արժեք անընդմեջ մրցաշարում ավարտեց դատակարգման ցուցակի 1-ին հորիզոնականում:

Ճիշտ է, Վոզնյացկոն մերկա չէր ղարգեստման արարողությունը, սակայն ֆեդերացիայի հասցեով շնորհակաղական նամակ էր հղել: Դանիացի թեմիսիստիկն նախընտրել է իր ընկերը՝ բրիտանացի գոլֆիստ Ռոբի Մախլոյի հետ շրջաղայության մեկնել:

## Սամվել Մելիքյանը կխաղա Իրանի «Պերսեպոլիսում»

Ինչպես տեղեկացանք «Միկա» ակումբից, թիմի կիսաղաշարում Սամվել Մելիքյանը կեն արժեք ղայմանագիր է կնքել Իրանի «Պերսեպոլիս» թիմի հետ: Իրանի բարձրագույն խմբում հանդես եկող «Պերսեպոլիսը» 20 միավորով ընթանում է 8-րդ տեղում: Թիմի դարձաբարների մարզիչն է Դարոն Պերսիանը, որը Իրանի ակումբներում աշխատելու արդեն զգալի փորձ ունի:

Սամվել Մելիքյանը ֆուտբոլի հանրաղաշարում մարզաղաղի սան է: Գ անընդունեցում նա եղյութներ սկսել է 2002-ից Երեւանի «Սղարակի» կազմում, իսկ թիմի լուծարումից հետո տեղափոխվել է «Բանանց»: Վերջինիս կազմում հանդես գալու ընթացքում Մելիքյանը տեղափոխվեց Դոնեցկի «Մետաղուրգ», սակայն հետագայում վերաղաղաղ հարագաղ կուղեղիղ:

## Լոնդոնում երկիխանություն է

Լոնդոնի շաղմաղ մրցաղաղի 4-րդ տուրում Լեոն Արոնյանը հանգսանում էր: Ուղաղության կենտրոնում էր Մաղմուս Կաղաղեղի եւ Վաղաղմի Կրանիղի մրցաղեղը: Մրցաղիղները հաղաղություն կնքեղին: Մյուս 3 ղարղիղները արղյուղնաղեղ եղլ ունեղան: Անղրանիղ հաղաղանաղը տնեղ Նաղլ Շորղը, որը տեղերով ղարղության մասնեղ իր հաղեղանաղիղ Մաղլ Աղանսին: Կիղանաղաղան Անաղղը, որ նախորղ 2 ղարղիղները ավարեղ էր ոչ ողի, առաղին ղարղությունը կրեղ Գիղարու Նաղանուղաղիղ: Լյուղ Մաղեղեղն առաղելղաղան

յում վերաղաղաղ հարագաղ կուղեղիղ: Ընթացիղ մրցաղաղի սղաղում Սամվել Մելիքյանի ծաղաղյուղյուղներիղ «Բանանցը» հրաղարղեղ: Ֆուտբոլիսղը մաղղիղ էր եղյութները շարունաղելու Իրանում, սակայն ընղումեղ «Միկայիղ» աղաղարկ ու 3-րղ շրջանիղ հանղես եղաղ այղ թիմում: Նրա ղայմանաղղի ժամկեղը «Միկայիղ» հետ արղեն ավարեղել է:

Ընղհանաղաղեղ վերղին արղիղներին Գաղաղանիղ շաղ ֆուտբոլիսղներ են մեկնում Իրան, որեղը քաղկաղանիղ լաղ են վարղաղաղում: Ներկաղյուղս Իրանի արղեր թիմերում են հանղես գաղիս Լեոն Փաղաղյանը, Վաղերի Աղեղանյանը, Արարաղ Աղաղեղյանը, Մաղիս Աղիղյանը, Գրիղոր Մելիքեղաղյանը:

հասաղ Դեղիղ Գաղեղիղ նկաղանաղը:

4-րղ տուրիղ հետ մրցաղաղում երկիղխանություն հասաղաղեղ: 8-աղկան միաղորով արղյուղաղը գղխաղկողեղին Մաղմուս Կաղաղեղն ու Լյուղ Մաղեղեղը: 7 միաղորով նրանղ հետաղղղում է Գիղարու Նաղանուղաղ: 3 հնարաղորիղ 5 միաղոր ունի Վաղաղմի Կրանիղը: Լեոն Արոնյանը 3 ղարղիղներում 4 միաղոր է վաղաղաղել:

Աղաղ կաղանաղիղ 5-րղ տուրում Արոնյանը սղիսաղկեղերով կղաղաղ Կաղաղեղիղ հետ: Գաղեղը տեղերով մրցելու է Նաղանուղաղիղ հետ:

## Տաղ շաղմաղիսղները 3-րղ տեղում են

Լկողում ավարղին է մոտեղում Միղաղիղ Վաղիղիղիղ շաղմաղիսղիղ հուղաղմրցաղաղը: Ա խմբում հանղես եղող Վաղեղ Բաղղաղաղաղանը 8-րղ տուրում հաղաղություն կնքեղ Մղարաղ Յուղաղեղիղ հետ: Աղարաղան սուրիղ առաղ նա 4,5 միաղորով 3-րղ տեղում է: Խմբի հաղթողն արղեն հաղաղին է: Առաղելղյուղյան հասնելղով Ռողերտ Ռիսիղ նկաղանաղը, Յուղի Վողկը 6,5 միաղորով աղիսաղանեղիղ դարղաղ մրցաղիղների համար: 2-րղ տեղում ընթացող Անղրեղ Վողկը հաղթեղով Վաղիղ Տրեղորղողին, վաղաղկեղ 5 միաղոր: Աղարաղան տուրում Բաղղաղաղաղյանը կնքի Աղեղեղ Գողանողիղ հետ:

Բ խմբում Տղղրան Պերտուղյանը տեղերով հաղթեղ Անոն Վող

ղովիղկողին եւ 5 միաղորով ընթանում է 3-րղ հորիղոնաղկաղանում: Աղաղ խմբում գղխաղկող մրցանաղը կղիղաղկեղն թուրղ Բեղյուղ Յիղղիղն ու ողաղաղաղանիղ Աղեղեղ Աղաղեղը: Յիղղիղը հաղթեղ իր գղխաղկող հաղաղաղաղորղ Կոսղինին ու վաղաղաղելղով 7 միաղոր, շրջանեղ նրան՝ դաղանաղով միանղնիղ առաղաղաղ: Կոսղինը նրանիղ հետ է մնում կեն միաղորով:

Աղարաղան տուրում Պերտուղյանը սղիսաղկեղերով կնքի Անաղաղիղ Չաղարնիղիղ հետ: Յիղղիղիղ մրցաղիղը կղին 3 միաղոր ունեղող Իղոր Նեղսեղը, իսկ Կոսղինը կղաղաղ 3,5 միաղորով 5-րղ տեղում ընթացող Նաղաղյաղ Բուղկաղաղիղ հետ:

## Վեղերաններն առղեղում են 3 միաղորի առաղելղությանը

Չեղիսղայում աղցաղաղող շաղմաղի մրցաղաղի 4-րղ տուրում վեղերանների եւ «Ձնաղղիղկեղերիղ» մրցաղեղն ավարտեղ ոչ ողի: Ռաղաղել Վաղանյանը հաղաղություն կնքեղ Տանյա Մաղղեղայիղ հետ: Վեղերաններիղ միաղ հաղթանաղը տնեղ Ռողերտ Գղղղեղը՝ ղարղության մասնեղելով Եղաղ Կողկողանաղիղ: Իսկ «Ձնաղղիղկեղերիղ» թիմիղ հաղողյուղյուղում ողեղեղեղ Մարիա Մուղղիղնիղ, որը ղարղության մասնեղ Բորիս Գողկողին: Ոչ ողի ավարտեղ Նաղաղյաղ Պողոնիղայիղ եւ Վղաղիղիղ Գողղիղ մրցաղեղը:

Աղաղիսղով, առաղին շրջանիղ հետ վեղերաններիղ թիմը 9,5-6,5 հաղկող հաղթում է «Ձնաղղիղկեղերիղ»: Անղիսաղկան հաղկողկող վեղերաններիղ լավագուղյան արղյուղն ունի Ռողերտ Գղղղեղը, որը վաղաղաղել է 3 միաղոր: 2,5 միաղոր ունի Վղաղիղիղ Գողղը, 2-աղկան միաղոր են վաղաղաղել Ռաղաղել Վաղանյանը ու Բորիս Գողկողն:

«Ձնաղղիղկեղերիղ» լավագուղյանը Մարիա Մուղղիղիղ արղյուղն ունի,



որն ունի 3 միաղոր: 1,5-աղկան միաղոր են վաղաղաղել Նաղաղյաղ Պողոնիղան եւ Տանյա Մաղղեղան, իսկ Եղաղ Կողկողանան իր օղղին կեն միաղոր է գրանեղել:

2-րղ շրջանիղ մեկնաղկաղին տուրում Ռաղաղել Վաղանյանը կնքի Մարիա Մուղղիղիղիղ հետ: Գղեղեղները, որ առաղին շրջանում աղկաղիղ վեղերանը ղարղել է:



# ՇԱՐՈՒՆԱԿՎՈՒՄ Է Ազգ. Ի ԲԱԺՏՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆԸ

**Հարգելի ընթերցող:** Սկսվել է շարունակվում է «Ազգ» օրաթերթի 2012 թ. բաժանորդագրությունը: Բաժանորդագրության մանրամասներին կարող եք ծանոթանալ այն իրականացնող ներմուծչալ մասնույի տարածման գործակալություններից:

- ◆ Պրես-Աստեղ- (հեռ.՝ 54-41-99, www.armpress.am)
- ◆ Հայմամուլ- (հեռ.՝ 45-30-78, կայքէջ՝ www.haymamul.info.am)
- ◆ Հայփոստ- (հեռ.՝ 51-47-51, www.haypost.am)
- ◆ Պրես-Ասսաե- (հեռ.՝ 27-02-22, www.press-attache.am)
- ◆ Բլից Մեդիա- (հեռ.՝ 58-17-13, www.blicmedia.com)
- ◆ Թերթին կարող եք բաժանորդագրվել նաև Հանրապետության-47 հասցեում զսնվող խմբագրասանը (հեռ.՝ 58-29-60, կայքէջ՝ www.azg.am):

## ՈՒՇԱԿՐՈՒԹՅՈՒՆ

Այն ընթերցողները, ովքեր կներկայացնեն թերթի բաժանորդագրության կտրոնը, իրավունք կունենան ամիսը մեկ անգամ անձնական բնույթի մեկ անվճար հայտարարություն սեղադրել թերթում, որը 1 շաբաթ կսեղակայվի նաև էլեկտրոնային կայքէջում:

## ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ՊԱՐԶԵՅՎԱԾ ԸՆԹԱՑԱԿԱՐԳԻ ՄԱՍԻՆ

Պարզեցված ընթացակարգի ծանկազիրն է՝ 33 ԴԴ ՊԿԳ-ՊԸԱՊԶԲ -1/11

Պատվիրատուն՝ Հայաստանի Հանրապետության Պատկան ղեկարարման հիմնական կառավարչական հիմնարկը 33 ԴԴ ՊԿԳ, որը գտնվում է Բ. Երևան, Վ. Սարգսյան 5 հասցեում, հայտարարում է զարգացված ընթացակարգ:

Պարզեցված ընթացակարգի արդյունքում հաղթող ճանաչված մասնակցին (մասնակցներին), սահմանված կարգով կառաջարկվի կնիք Ծառայողական վկայականների ձեռքբերման՝ գնման թայմանագրի (այսուհետև՝ Պայմանագիր):

Գնման առարկա է հանդիսանալու «33 Պատկան ղեկարարման» ՊԿԳ-ի կարիքների համար Պատկան ծառայողի և Պատկան կարգադրիչների ծառայողական վկայականների ձեռքբերումը:

Սույն ընթացակարգի վերաբերյալ առավել մանրամասն տեղեկություններ ստանալու համար անհրաժեշտ է այցելել 33 ֆինանսների նախարարության 33 գնումների համակարգ WWW.gnumner.am էլեկտրոնային հասցեով, կամ դիմել Պատկանին՝ «33 Պատկան ղեկարարման» ՊԿԳ-ին՝ Բ. Երևան, Վ. Սարգսյան 5 հասցեով, Գնումների համակարգման բաժնի ավագ մասնագետ Զ. Արգարյանին (հեռ. 010 511-787) մինչև 15.12.2011 թվականի ժամը 11:00-ն (ոչ աշխատանքային օր լինելու դեպքում դրան հաջորդող աշխատանքային օրը), դրանք մեծ է կազմված լինեն հայերեն:

33 աշխատանքի եւ սոցիալական հարցերի նախարարությունը կազմակերպում է զարգացված ընթացակարգ: Գնման առարկա է հանդիսանում նախարարության կարիքների համար հաշվողական սեխնիկայի /համակարգիչների/ նորոգման, սեխնիկական սղասարկման եւ հեռահաղորդակցության ցանցի, փոխանցման mss.am /Պորտալ համակարգ/ ծառայությունների ձեռք բերումը:

Լրացուցիչ ինֆորմացիա ստանալ կարող եք 33 աշխատանքի եւ սոցիալական հարցերի նախարարությունից կամ 33 ֆինանսների նախարարության www.gnumner.am թվային կայքից:

33, Բ.Երևան, Ազաթանգեղոսի 6/1 հասցեում սեղի կունենա «Ֆլորես» Աճուրդի Տուն ՍՊ ընկերության (այսուհետև՝ Կազմակերպիչ) կողմից կազմակերպված աճուրդը: Աճուրդի ընթացում վաճառվելու է «ՀԱՅԵԿՈՆՆԱՐԱՄԱԿ» ԲԲԸ-ին օտարման իրավունքով զարգացված ընթացակարգը:

1. Բնակարան, որի մակերեսն է՝ 125.9 ք.մ: Լոսի գտնվելու վայրի հասցեն է՝ 33, Բ. Երևան, Արաբկիր համայնք, Տուրուխիմի փողոց, 3 շենք, թիվ 6 բնակարան : Լոսի մեկնարկային գինը՝ 55000000 ՀՀ դրամ:

Աճուրդի առաջին փուլը դասական եղանակով «բաց ընթացակարգով» 26.12.2011թ. ժամը 12:00-ին: Երկրորդ փուլը 13.01.2012թ.-ից, ժամը 12:00-ին նույն հասցեում՝ դասական եղանակով «բաց ընթացակարգով»:

Բնակարանը հանդիսանում է «ՀԱՅԵԿՈՆՆԱՐԱՄԱԿ» ԲԲԸ-ի գրավի առարկա եւ զբաղեցված է գրավատերի կողմից: 33 փուլի օր-ի 272-րդ հոդվածի 2-րդ մասի համաձայն բնակարանի իրացումից հետո բնակարանի սեփականատերը զարգացված ընթացակարգով առարկա է մեկ անգամ ազատել բնակարանը:

Աճուրդին մասնակցելու համար անհրաժեշտ է ներկայացնել՝ ֆիզիկական անձանց համար անձը հաստատող փաստաթուղթ եւ Կազմակերպիչի կողմից սրված մասնակցի վկայական (այսուհետև՝ աճուրդի վկայական), որը հաստատելու է նաև նախաձեռնի մուծման փաստը, իսկ իրավաբանական անձանց համար՝ կանոնադրությունը, իրավաբանական անձանց ղեկավարի գրանցման վկայականը, ղաւեւնաւար անձի կամ ներկայացուցչի լիազորությունները հաստատող փաստաթուղթ եւ աճուրդի վկայական: Աճուրդի մասնակցության նախաձեռնը սահմանված է 1000000 ՀՀ դրամ, որը մեծ է վճարվի Կազմակերպիչի դրամարկ կամ բանկային հաշվին (ՎՏԲ-Հայաստան Բանկ ՓԲԸ-ում 16048053452000 հաշվառմամբ) սույն ծանուցման հրապարակման թվականից մինչև 22.12.2011թ. ժ. 16:00-ն աճուրդի առաջին փուլին մասնակցելու համար եւ 11.01.2012թ. ժամը 16:00-ն աճուրդի երկրորդ փուլին մասնակցելու համար, ինչի կառավարչությունը սրվում է աճուրդի վկայական: Աճուրդում հաղթող է ճանաչվում այն անձը, ով առաջարկել է ամենաբարձր գինը: Վերջին ամենաբարձր գնային հայտ ներկայացրած մասնակցից, աճուրդավարի մուծիկի երրորդ հարվածից հետո, համարվում է աճուրդում հաղթած մասնակցից: Աճուրդին մասնակցած, սակայն չհաղթած անձի մուծած նախաձեռնը վերադարձվում է աճուրդի ավարտվելուց հետո մեկ աշխատանքային օրվա ընթացքում: Նախաձեռնը ենթակա է վերադարձման, եթե աճուրդը համարվում է չկայացած: Եթե աճուրդում հաղթող ճանաչված անձը հրաժարվում է ստորագրել արձանագրությունը կամ առավելագույնի թայմանագիրը, ապա նա զարգացված ընթացակարգով հաղթող ճանաչված անձին վերադարձնել նախաձեռնը, ինչպես նաև հատուցել աճուրդին մասնակցելու հետեւանով նրա կրած վնասները: Լոսը կարող է ուսումնասիրվել սույն ծանուցման հաջորդ օրվանից մինչև 23.12.2011թ. յուրաքանչյուր աշխատանքային օր, ժ. 11:00-ից մինչև 15:00-ը՝ վերը նշված հասցեով: Սույն ծանուցումը կարող է փոփոխվել մասնույն հրապարակվելու միջոցով: Աճուրդի անցկացման կանոնակարգին կարող եք ծանոթանալ եւ անվճար ստանալ կանոնակարգի թղթերը, դիմելով Կազմակերպիչին՝ Բ.Երևան, Ազաթանգեղոսի 6/1 հասցե: Բոլոր այլ տեղեկություններին համար կարող եք զանգահարել (010) 56-31-15 հեռախոսահամարով:

## Հայտարարություն

Սույն թվականի դեկտեմբերի 16-ին, ժամը 14:00-ին սեղի կունենա 33 Սյունիքի մարզի Վարդանիճուրի գյուղապետարանում «Կալեր Մայնիճ» ՍՊԸ-ի կողմից ներկայացված 33 Սյունիքի մարզի Վանի Գաբրիելի համավայրի շինարարության օբյեկտի միջավայրի վրա ազդեցության վերաբերյալ հասարակական լսումներ: Նախագծային փաստաթղթերին կարելի է ծանոթանալ Բ.Երևան Կոմիտաս 29 հասցեում կամ Վարդանիճուրի գյուղապետարանում: Դեռ. 22-14-85, 221568, 094122069

## Վաճառվում է Daewoo Matiz Best

մակնիճի ավտոմեքենա 2008 թ., արժեքը 1, վաճառվում է 4 300 կմ, արժաթազույն, ունի կոնդիցիոներ, հայելիներ եւ աղակիներ էլեկտր. (սալ), գործարանային վիճակ:  
**Դեռ.՝ (091) 32-88-89**

## Հայտարարություն

Սույն թվականի դեկտեմբերի 13-ին, ժամը 12:00-ին սեղի կունենա 33 Շիրակի մարզի Կառնուշի գյուղապետարանում «Մեծնուկույան» ԲԲԸ-ի կողմից ներկայացված Կառնուշի անդեզիտների հանավայրի շինարարության օբյեկտի միջավայրի վրա ազդեցության վերաբերյալ հասարակական լսումներ: Նախագծային փաստաթղթերին կարելի է ծանոթանալ Բ.Երևան Կոմիտաս 29 հասցեում: Դեռ. 22-14-85, 221568, 094444432

Սարերի գարունը մեկ գավաթի մեջ

# ՍԱՐԻ ԹԵՅ

ՈՐՏԻ ԵՎ ԴԵՂՁԻ ԸՆՏԻՐ ԹԵՅ



25 փաթեթ մեկ տոպի մեջ  
եւ ընդամենը 1-2 րոպեից կարող եք վայելել ընտիր որակի ուրցի թեյ

առնվազն ամիսը մեկ արժեք ընտրել բարձրորակը

Մեծածախ գնումների համար զանգահարել 47-27-20, 47-03-63



## Խանութների ցանկ

Երկուշաբթի	Երեքշաբթի	Չորեքշաբթի	Հինգշաբթի	Ուրբաթ	Շաբաթ	Կիրակի
Europa օմանիցի խանութ-օրախ	Իսահակյան 18 ա Թումանյան 30	Orange Telecom	Հուսիսային պող.1	Benetton Massimo D	Ալիբյան 1 Սայաթ-Լուվա 27	Violet սպաքի խանութ-օրախ
			Հուսիսային պող. 6/15 Տեղյան 42	Geox Crocs		Տեղյան 83 Սաշտոցի 48-79
					Chai Hana օմանիցի	Քումանյան շ. 28/20, 1/54
					Al Shadi օմանիցի	Լալաբանյան 48
					Parma սուպեր-մարկետ	Վաղարշյան 10 Խորենացի 9
					MAP կոնյակի խանութ	Բաղրամյան 79 ա Կեղեկյան 8
						Relax SPA Gold's Gym SPA
						Սայաթ-Լուվա 19 Անի Պապա Գրեյ Կոմիտաս պող 40/1

## Կատարեք անկանխիկ գնումներ հատուկ օրերին հատուկ առեւտրի կետերում

### Կոնվերսիանսի-ի քարտերով եւ ստացեք հավելյալ զեղչեր՝ անկանխ գործող զեղչերից

VISA MasterCard

**10%**

ArCa

**5%**

ConverseBank  
Բոլորի համար

Դեռ. (+ 374 10) 511 211  
www.conversebank.am